

7/121

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :B.11.0.SGB.0.10.01.610.01/-2089
Konu :Ankara Milletvekili
Sayın Yılmaz ATEŞ'in
yazılı soru önergesi

12 KASIM 2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığı'nın 02.10.2007 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/121-604/1719 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 04.10.2007 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-8-151/3822 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Yılmaz ATEŞ tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/121 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1-Cevap formu (3 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığı
Başbakanlık

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILMAZ ATEŞ'İN
7/121-604 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Basınımızda yer alan haberlerde; gelişmiş güzel kurulmuş olan baz istasyonlarının toplum ve insan sağlığı için ciddi tehditler oluşturduğu, Ankara'da son zamanlarda bu istasyonların kent içinde binaların çatı ve bahçelerine, hastane, okul, kreş ve iş merkezi gibi toplu yaşam alanlarına kurulduğu, bu duruma kurumların yeterince önleyici ve denetleyici çalışmalar yapmamasının neden olduğu bilgilerine yer verilmektedir.

Konuyla ilgili olarak;

SORULAR:

1. Baz İstasyonlarının kurulacağı yerin belirlenmesinde hangi kurumlarımız yetkilidir?
2. Binalara, okul, hastane, kreş vb yerlere kurulan baz istasyonları insan ve toplum sağlığı açısından ne tür olumsuz etkiler yaratmaktadır?
3. Ankara'da toplam kaç adet baz istasyonu bulunmaktadır? Bunlardan kaç kent içinde yer almaktadır?
4. Kent içinde yer alan baz istasyonlarının kuruldukları yer itibariyle, çatı, bahçe, hastane, kreş, okul, iş merkezi, vb. yerlere göre dağılımı nedir?
5. Baz istasyonlarının toplum ve insan sağlığını etkilemeyecek alanlara taşınması için yapılan bir çalışma var mıdır?
6. Büyükşehir Belediyesi baz istasyonları ile ilgili ruhsatlandırma çalışması yapmakta mıdır? Yapmaktaysa, ruhsatlandırma esnasında insan ve toplum sağlığını açısından hangi kıstaslar değerlendirmeye alınmaktadır? Ruhsatlandırma esnasında alınan harçlar hangi kıstaslara göre belirlenmektedir ve miktarı nedir?

CEVAPLAR:

Haberleşme hak ve özgürlüğünün kullanmasında en önemli araç haline gelen telli ve telsiz her türlü iletişim cihaz ve sistemleri için Devlet adına düzenleme görevini yürütmekte olan Telekomünikasyon Kurumu Başkanlığı, baz istasyonlarının da içinde bulunduğu sabit telekomünikasyon cihaz ve sistemlerinin civarında insanların emniyet ve güvenle sürekli bulunabilecekleri güvenli alanlar belirlenebilmesi amacıyla 12.07.2001 tarihinde "10 kHz-60 GHz Frekans Bandında Çalışan Sabit Telekomünikasyon Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddeti Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Ölçüm Yöntemleri ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik"i yayımlamıştır. Yönetmelik hazırlanırken gereken Kurum içi ve Kurum dışı koordinasyon sağlanmıştır.

Yönetmelik kapsamında işletmecilerin, sabit telekomünikasyon cihazını kurmadan önce, bu cihazların her biri için Telekomünikasyon Kurumu'nun ilgili bölge müdürlüğünden, gerekli teknik kriterleri yerine getirmek suretiyle güvenlik mesafesinin sağlandığı manasına gelen Güvenlik Sertifikasını almaları gerekmektedir. Buradaki teknik kriterler tamamen halkı elektromanyetik alan şiddetinin olası etkisinden korumaya yöneliktir.

Ayrıca yine kurulacak her bir baz istasyonu için yönetmelik kapsamında İl Mahalli Çevre Kurullarından yer seçimi için görüş alınmaktadır. Yönetmeliğin 5 inci maddesinde, "...Ancak yer seçimi yapılırken, Kurum, İl Mahalli Çevre Kurullarının görüşünü alır..." hükmü yer almakta olup konu hüküm uyarınca Çevre ve Orman Bakanlığı ile Telekomünikasyon Kurumu arasında imzalanan Protokol gereğince her sabit telekomünikasyon cihazı kurulmadan önce yer seçimi ile ilgili İl Mahalli Çevre Kurullarından görüş sorulmaktadır. İl Mahalli Çevre Kurullarında ise, yer seçimi konusunda yeterli sayıda tecrübeli personel (Vali, Belediye Başkanı, İl Defterdarı, İl Milli Eğitim Müdürü, Bayındırlık ve İskân Müdürü, İl Sağlık Müdürü, Bölge Çalışma Müdürü, Sanayi ve Ticaret Müdürü, İl Kültür Müdürü, İl Turizm Müdürü, Orman Bölge Müdürü, İl Çevre Müdür Yardımcısı, Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı) bulunmaktadır.

Bu güne kadar yapılan araştırmalar paralelinde söz konusu baz istasyonlarının sağlığa zararlı olduğuna yönelik herhangi bir bilimsel ispat elde edilememiştir. Konu ile ilgili Dünya Sağlık Örgütü'nün Mayıs 2006'da 304 sayılı yayınladığı "Elektromanyetik Alanlar ve Kamu Sağlığı-Baz İstasyonları ve Kablosuz Teknolojiler" başlıklı yazıda; "Baz istasyonları ve yerel kablosuz ağ antenleriyle ilgili sık rastlanılan kaygı, vücudun tümünün RF sinyallerine maruz kalmasından doğabilecek muhtemel uzun süreli sağlık sorunları hakkındadır. Günümüze dek bilimsel yayınlarda RF alanlarının sağlığa etkileriyle ilgili tek bulgu, çok yüksek alan şiddetine maruz kalınması halinde vücut ısısındaki artıştır ($>1^{\circ}\text{C}$) bu da sadece sanayi kuruluşlarında söz konusudur, örneğin RF ısıtıcıları. Baz istasyonlarından ve kablosuz ağlardan maruz kalınan RF seviyesi o kadar düşük ve vücut ısısında bunun neden olduğu artış o kadar önemsizdir ki bu insan sağlığını etkilemez." ifadesi yer almaktadır.

Baz istasyonu yakınında oturan kişilerde en yaygın korku nedenlerinden birisi kanser olma endişesidir. Radyasyona bağlı kanser görülme oranlarındaki artış iyonizan radyasyon (X-ışınları, gamma ışınları vb.) için gösterilmiş olup, bu güne kadar yapılan, öncelikle Dünya Sağlık Örgütü (WHO)' nün yürütmüş olduğu geniş kapsamlı ve kontrollü bilimsel çalışmalarda, baz istasyonları çevresindeki düşük şiddetteki RF seviyeleri ile kanser oluşumu arasında ilişki bulunamamıştır. Yine yukarıda anılan Dünya Sağlık Örgütü'nün raporunda "Nüfus içindeki kanserin dağılımına ilişkin bilimsel kanıtlar dikkatlice planlanıp uygulanan epidemiolojik çalışmalarla elde edilebilir. Son 15 yılda RF vericileriyle kanser arasındaki potansiyel ilişkiyi inceleyen çalışmalar yayınlanmıştır. Bu çalışmalar vericilerden kaynaklanan RF'ye maruz kalınması kanser riskini artırdığına dair bulgular sunmamışlardır. Benzer şekilde, baz istasyonları ve kablosuz ağların ürettiklerinden daha yüksek seviyelerdeki RF'ye maruz bırakılan, uzun süreli kobay çalışmalarından da kanser riskini artırdığına dair bir bulguya henüz ulaşılmamıştır." ifadesi yer almaktadır. Bu konudaki araştırma ve çalışmalar halen devam etmektedir.

Ankara'da toplam 2287 adet baz istasyonu bulunmakta olup, kent içi-kent dışı çatı, bahçe, hastane, kreş, okul, iş merkezi vb. yerlere göre bir dağılımı bulunmamaktadır.

Baz istasyonları teknik özellikleri gereğince hücresel yapıda olup, şehir dışına taşınması, iletişimin kesintisiz ve verimli olarak sağlanması ve kapsama alanının sağlanması amacıyla teknik açıdan mümkün olmamaktadır. Ayrıca, bir baz istasyonu ile aynı anda sınırlı sayıda abone konuşabildiğinden konuşma trafiğinin yoğun bulunduğu yerlere abonelerin bekleme yapmadan konuşabilmeleri ve İşletmecilerle Telekomünikasyon Kurumu arasında yapılan İmtiyaz ve Görev Sözleşmelerinde Madde 31'de yer alan Hizmet Kalitesi yükümlülüklerini yerine getirmesi için yoğun yerleşim yerlerinde gerektiği miktarda baz istasyonu kurulması teknik bir zorunluluktur. Kaldı ki, yukarıda da belirtildiği üzere ilgi yönetmelik kapsamında işletmecilerin, sabit telekomünikasyon cihazı kurmadan önce, bu cihazların her biri için ilgili Telekomünikasyon Kurumu bölge müdürlüklerinden gerekli teknik kriterleri yerine getirmek suretiyle güvenlik mesafesinin sağlandığı manasına gelen Güvenlik Sertifikasını almaları gerekmektedir.

Yönetmelikte elektromanyetik alan şiddet için izin verilen sınır değerleri; insanların sürekli olarak yaşadıkları ortamda maruz kalmalarına izin verilen azami sınır değerleri ifade etmektedir. Elektromanyetik kirliliğin insan yaşamındaki etkilerinin en aza indirilmesini teminen; Telekomünikasyon Kurumu tarafından söz konusu yönetmeliğin hazırlanması safhasında, Uluslararası İyonlaştırmayan Radyasyondan Korunma Komisyonu (ICNIRP) limitleri dikkate alınmıştır. ICNIRP limitleri; 900 MHz için 41 V/m, 1800 MHz için 58 V/m'dir. Bu değerler, ABD ve Avrupa Birliği üyesi ülkeler dahil 42 ülke tarafından kabul edilmiş değerlerdir. Ülkemizde ise, cihaz başına kabul edilen limit değerler ICNIRP'nin belirlediği değerlerin yaklaşık 1/4'üne karşılık gelmekte olup örneğin, GSM 900 için $E=10$ V/m ve GSM 1800 için $E=14$ V/m olarak kabul edilmiş ve böylelikle 16 kat daha güvenli koruma sağlanmıştır.

Ayrıca, Büyükşehir Belediyesi tarafından baz istasyonları ile ilgili ruhsatlandırma çalışması yapılmamaktadır. Yukarıda da belirtildiği üzere baz istasyonları ile ilgili işlemler bahsi geçen yönetmelik kapsamında Bakanlığımızın ilişkili kurumu olan Telekomünikasyon Kurumu tarafından yapılmaktadır.

